

Kde prodávala lásku pověstná Tonka Šibenice

Barbora Upejpvává. Koktavá Bětka. Studentská Líza. Lojzka Latrína. Voňavá Káča. A samozřejmě Tonka Šibenice ze slavné zfilmované prózy E. E. Kische či Anežka Bémová, která podle známé staropražské písničky „za oknem sedící lákala mladíci“. Ty všechny a mnohé další patřily ke koloritu pražských zákoutí, temných uliček, vykřičených hamejzů i luxusních nevěstinců coby „kněžky lásky“. Po jejich stopách se vydali Radim Kopáč a Josef Schwarz v knize *Nevěstince a nevěstky*, součásti ediční řady Zmizelá Praha, kterou už léta vydává nakladatelství Paseka.

Kniha nese podtitul *Obrázky z erotického života Pražanů*. A je to přesné, protože stejně jako v celé edici jsou i *Nevěstince a nevěstky* postaveny v první řadě na obrazovém materiálu, fotografiích a částečně na dobových kresbách.

Domy, uličky

Úvodní esej editorů přibližuje dějiny pražské prostituce faktograficky a zasazuje ji i do uměleckého, zejména pak literárního kontextu. Autoři ji přirozeně a jasně dělí na „šenkovní, bordelní a potulnou“ a postupně vykládají o přelévání „poměru jejich sil“ během historie. K ruce jsou jim dnes už klasické spisy K. L. Kukly, K. J. Obrátila, E. E. Kische, odborná bádání Mileny Lenderové, citují však i z Nerudy, Haška, Seiferta či Urbana.

Obrazová část dělí svůj zájem rovným dílem mezi dobové snímky domů, ve kterých se obchody s láskou provozovaly, případně uliček, kam chodily „na štrych“ či „na čáru“ dámy bez stálého působiště. A které inkasovaly za své služby kolem roku 1900 až dvacetkrát méně než „holky“ z veřejných domů.

Kniha *Nevěstince a nevěstky* ukazuje do značné míry romantickou stranu prostituce. To však nevádí. Nejde o práci sociologickou, nýbrž místopisnou. A co by Praha byla za velkoměsto bez rozvětvené sítě bordelů?

Foto popis | Obchodnice s láskou Kniha *Nevěstince a nevěstky* je postavena na dobových fotografiích či ilustracích, tu vpravo nakreslil Vlastimil Košťvanec roku 1919.

Foto autor | Repro: Paseka